

Vidékfejlesztési agrármérnök MSc szak

Záróvizsga tétel (2020 ősztől)

1. Az agrárpolitika céljai, eszközei és megvalósítása

- Az agrárpolitikai beavatkozások indokai, agrárpolitikai célok.
- Élelmezés- és élelmiszerbiztonság megítélése és szabályozása az agrárpolitikában.
- A nemzetközi (agrár) kereskedelmi megállapodások és az agráriummal összefüggő kül- és belpiaci támogatások, beavatkozások kapcsolata.
- Az agrártámogatások nemzetközi összehasonlíthatósága.
- A birtokpolitika irányelvei és gyakorlati megvalósítása Magyarországon.

2. A fenntarthatóság gazdasági, környezeti és társadalmi pillérei az agráriumban

- A fenntarthatóság fogalma, értelmezése és lehetséges indikátorai.
- A környezet, a környezetvédelem fogalma, a környezetpolitika céljai, alapelvei, a környezetpolitika nemzetközi beágyazottsága, a környezetpolitika eszközei.
- Az életképes élelmiszertermelés és a természeti erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodás összefüggéseinek értelmezése.
- A kiegyensúlyozott területi fejlődés - a vidékpolitika jellegzetességei, céljai, eszközei és eredményei.

3. A „városodás” és a „városiasodás” problémaköre és annak jelentősége a rurális területek fejlesztése szempontjából

- A kapcsolódó fogalmak; a település a város, a „városiasodás” és a „városodás” fogalmak értelmezése
- A rurális és vidéki térség fogalmának értelmezése a magyar társadalmi-gazdasági miliőben
- A térségközpont/járasközpont, mint innovációs, társadalmi-gazdasági, térségi húzóerő
- Településpolitikai megfontolások rekrutációja a rendszerváltoztatástól napjainkig (Mit? Miért? Melyik kormány)

4. A területi tervezés és a területfejlesztés főbb aspektusai a rendszerváltoztatástól az ezredfordulóig

- Főbb változások a rendszerváltozás követően az állam szocialista tervezéspolitikához képest (változások/változtatások)
- A releváns jogszabályok jelentősége
- A releváns területfejlesztési és területrendezési koncepciók értékelése
- A területfejlesztés intézményrendszerének a kialakítása

5. A magyar területpolitika és területfejlesztés eredményeinek az értékelése az ezredfordulótól napjainkig

- Hazánk helyzete az EU térszerkezetében,
- Hazánk térszerkezeti sajátosságai, főváros-vidék dichotómia, kelet-nyugat, észak-dél (hol?) lejtő viszonyrendszerének a változásai
- A második Országos Területfejlesztési Koncepció, különös tekintettel a rurális térségek problematikájára (belső-külső perifériák, határ menti területek stb.)

6. A térségi modellezés és tervezés alkalmazható módszerei

- A modellek típusai a térségi tervezésben, azok alkalmazása, és eszközrendszere
- Az egyes modellek összehasonlítása (különbségek és azonosságok)
- Az alkalmazható tervezési módszerek és főbb sajátosságai
- A térségi tervezés célja

7. A térségi tervezés intézményrendszere, és működésük mechanizmusa

- A mai térségi tervezés intézményrendszere
- A tervezési szintek hierarchiája
- A működő térségi intézményrendszerek bemutatása
- Az egyes tervezési szintek struktúrája/felépítése, feladatai

8. A regionális menedzsment jogi, közigazgatás, és társadalmi-, gazdasági környezete, munkaszervezetét kvázi vállalkozásként értelmezve

- A hatályos releváns jogszabályok és a kapcsolódó közigazgatási szervek ismertetése, és az egymáshoz való viszonyának az elemzése
- Regionális menedzsment fogalma helye és kötődései
- Regionális menedzsment cél- és eszközrendszere
- Irányítási és szervezetfejlesztési logikák és a szervezetfilozófiai kérdések bemutatása egy példa alapján

9. A vidékgazdaság és benne a mezőgazdaság erőforrásai és értelmezésük

- A vidék és a kapcsolódó fogalmak értelmezése
- A vidékgazdaság értelmezése, erőforrásai, struktúrája.
- Az erőforrások csoportosítása, sajátosságaik.
- Az erőforrásokkal való gazdálkodás főbb szempontjai.
- A vidékgazdaság külső kapcsolatai, az érintettek és főbb sajátosságaik.
- A mezőgazdaság szerepe a vidékgazdaságban, a múlt, jelen és a jövő, kihívások és realitások.

10. A térbeli egység versenyképességének értelmezése

- A versenyképesség fogalma, dimenzió, mérőszámai.
- A versenyképesség tényezőinek értelmezése.
- A versenyképesség sikerességi faktorai és értelmezésük.
- A mezőgazdaság és a térbeli egység versenyképességének kölcsönhatásai.
- A versenyképesség aktuális kérdései a mezőgazdaságban.

11. A stratégiai tervezés, mint a stratégiaalkotás eszköze és megvalósításának alapja

- A stratégia, mint cél és eszközrendszer.
- A tervezés alapelvei és a tervezés hierarchiája.
- A stratégiai tervezés folyamata.
- Az egyes szakaszok (Vízió, küldetés, stratégiai változatok kimunkálása, döntés és megvalósítás) értelmezése.
- A mezőgazdasági vállalatok sajátosságai, mint stratégiai tényezők.
- A mezőgazdasági vállalatok lehetséges stratégiái.
- A stratégia, versenyképesség és fenntarthatóság kapcsolódó kérdései és kölcsönhatásai.

12. Az innováció szerepe a stratégiák kialakításában

- A K+F+I fogalmi rendszere.
- Az innovációs folyamat.
- Innováció az EU és országos szinten.
- Innováció a szakpolitika szintjén.
- Innováció a vállalkozás szintjén.
- A mezőgazdasági vállalkozások és az innováció kapcsolata.

13. Kooperáció és integráció szerepe a mezőgazdaságban és a vidékfejlesztésben

- Kooperációs együttműködések az agrárgazdaságban;
- Agrár-vállalkozói kapcsolatok a horizontális és vertikális együttműködéseknek jellemzői és formái;
- Kölcsönös függőségek és előnyök az agrárvállalatok közötti kapcsolatokban;
- Termékpálya együttműködések a mezőgazdaságban és az élelmiszeriparban;
- Új kihívások és új kapcsolatok az agribusiness vertikumban.

14. A mezőgazdasági termékek piacának sajátosságai, helyzete, jövőbeni kihívások és lehetőségek

- A kereslet és a kínálat sajátosságai mezőgazdasági piacok, termékek esetében
- A fontosabb termékpályák aktuális piaci folyamatai
- A fenntarthatóság értelmezése a mezőgazdaságban
- Alternatív gazdálkodási módok és jellemzőik ismertetése
- REL jelentősége, CSA értelmezése